

مصوبات شورای عالی شهرسازی و معماری ایران

ویژه‌آزمون‌های نظام مهندسی
(معماری - طراحی و شهرسازی)

به همراه کلیدواژه

مؤلف: مهندس محمد عظیمی آقداش
پایه یک و پژوهشگر برتر نظام مهندسی

سرشناسه:
عنوان قراردادی:
عنوان و نام پدیدآور:
وضعیت ویراست:
مشخصات نشر:
مشخصات ظاهری:
شابک:
وضعیت فهرست نویسی:
یادداشت:
موضوع:
موضوع:
موضوع:
موضوع:
موضوع:
شناسه افزوده:
رده بندی کنگره:
رده بندی دیویی:
شماره کتابشناسی ملی:

مصوبات شورای عالی شهرسازی و معماری ایران

به اهتمام:
ناشر:
شمارگان:
شابک:

شورای عالی شهرسازی و معماری ایران
ایران. قوانین و احکام Iran. Laws, etc

مصوبات شورای عالی شهرسازی و معماری ایران ویژه آزمون‌های نظام‌مهندسی
(معماری - طراحی و شهرسازی) به همراه کلید واژه/ به اهتمام محمد عظیمی آقداش.

ویراست ۸.
تهران : نوآور.
۴۰۸ص:؛ ۱۴×۲۱سم.
۹-۲۸۸-۱۶۸-۶۰۰-۹۷۸

فیبا
چاپ چهارم.
شهرسازی -- ایران -- آیین‌نامه‌ها
City planning -- Iran -- By-laws
ساختمان‌سازی -- ایران -- صنعت و تجارت -- آیین‌نامه‌ها
Construction industry -- Iran -- By - laws
طرح‌های عمرانی -- ایران -- آیین‌نامه‌ها
Economic development projects -- Iran -- By - laws
عظیمی آقداش، محمد، ۱۳۵۰ - ، گردآورنده
KMHH۳۰۶۲/۱۲۸ ۱۳۹۵
۵۵۰۴۵/۳۴۶
۴۳۳۲۴۱۹

مهندس محمد عظیمی آقداش
نوآور
۱۰۰۰ نسخه
۹-۲۸۸-۱۶۸-۶۰۰-۹۷۸

مرکز پخش:

نوآور، تهران، خیابان انقلاب، خیابان فخر رازی، خیابان شهدای
ژاندارمری نرسیده به خیابان دانشگاه ساختمان ایرانیان، پلاک ۵۸، طبقه
اول، واحد ۳ تلفن: ۹۲ - ۰۲۱۶۶۴۸۴۱۹۱ www.noavarpub.com

کلیه حقوق چاپ و نشر این کتاب مطابق با قانون حقوق مؤلفان و
مصنفان مصوب سال ۱۳۴۸ برای ناشر محفوظ و منحصراً متعلق به نشر
نوآور می‌باشد. لذا هرگونه استفاده از کل یا قسمتی از این کتاب (از قبیل
هر نوع چاپ، فتوکپی، اسکن، عکس‌برداری، نشر الکترونیکی، هر نوع
انتشار به صورت اینترنتی، سی‌دی، دی‌وی‌دی، فیلم فایبل صوتی یا
تصویری و غیره) بدون اجازه کتبی از نشر نوآور ممنوع بوده و شرعاً
حرام است و متخلفین تحت پیگرد قانونی قرار می‌گیرند.

نشر نوآور

خواننده فرهیخته و بزرگوار

نشر نوآور ضمن قدردانی و ارج نهادن به اعتماد شما به کتاب‌های این انتشارات، به استحضارتان می‌رساند که همکاران این انتشارات، اعم از مؤلفان و مترجمان و کارگروه‌های مختلف آماده‌سازی و نشر کتاب، تمامی سعی و همت خود را برای ارائه کتابی درخور و شایسته شما فرهیخته گرامی به کار بسته‌اند و تلاش کرده‌اند که اثری را ارائه نمایند که از حداقل‌های استاندارد یک کتاب خوب، هم از نظر محتوایی و غنای علمی و فرهنگی و هم از نظر کیفیت شکلی و ساختاری آن، برخوردار باشد.

با این وجود، علی‌رغم تمامی تلاش‌های این انتشارات برای ارائه اثری با کمترین اشکال، باز هم احتمال بروز ایراد و اشکال در کار وجود دارد و هیچ اثری را نمی‌توان الزاماً مبرا از نقص و اشکال دانست. از سوی دیگر، این انتشارات بنابه تعهدات حرفه‌ای و اخلاقی خود و نیز بنابه اعتقاد راسخ به حقوق مسلم خوانندگان گرامی، سعی دارد از هر طریق ممکن، به‌ویژه از طریق فراخوان به خوانندگان گرامی، از هرگونه اشکال احتمالی کتاب‌های منتشره خود آگاه شده و آن‌ها را در چاپ‌ها و ویرایش‌های بعدی آن‌ها رفع نماید.

لذا در این راستا، از شما فرهیخته گرامی تقاضا داریم در صورتی که حین مطالعه کتاب با اشکالات، نواقص و یا ایرادهای شکلی یا محتوایی در آن برخورد نمودید، اگر اصلاحات را بر روی خود کتاب انجام داده‌اید پس از اتمام مطالعه، کتاب ویرایش‌شده خود را با هزینه انتشارات نوآور، پس از هماهنگی با انتشارات، ارسال نمایید، و نیز چنانچه اصلاحات خود را بر روی برگه جداگانه‌ای یادداشت نموده‌اید، لطف کرده عکس یا اسکن برگه مزبور را با ذکر نام و شماره تلفن تماس خود به ایمیل انتشارات نوآور ارسال نمایید، تا این موارد بررسی شده و در چاپ‌ها و ویرایش‌های بعدی کتاب اعمال و اصلاح گردد و باعث ارتقا و هرچه پربارتر شدن محتوایی کتاب و ارتقاء سطح کیفی، شکلی و ساختاری آن گردد.

نشر نوآور، ضمن ابراز امتنان از این عمل متعهدانه و مسئولانه شما خواننده فرهیخته و گرانقدر، به‌منظور تقدیر و تشکر از این همدلی و همکاری علمی و فرهنگی، در صورتی که اصلاحات درست و بجا باشند، متناسب با میزان اصلاحات، به‌رسم ادب و تشکر و قدرشناسی، نسخه دیگری از همان کتاب و یا چاپ اصلاح‌شده آن و نیز از سایر کتب منتشره خود را به‌عنوان هدیه، به انتخاب خودتان، برایتان ارسال می‌نماید، و در صورتی که اصلاحات تأثیرگذار باشند در مقدمه چاپ بعدی کتاب نیز از زحمات شما تقدیر می‌شود.

همچنین نشر نوآور و پدیدآورندگان کتاب، از پیشنهادها، نظرات، انتقادات و راه‌کارهای شما عزیزان در راستای هرگونه بهبود کتاب، و هرچه بهتر شدن سطح کیفی و علمی آن صمیمانه و مشتاقانه استقبال می‌نمایند.

نشر نوآور

تلفن: ۰۲۱۶۶۴۸۴۱۹۱-۲

www.noavarpub.com

info@noavarpub.com

مقدمه ۱۲

بخش اول / آشنایی با تشکیلات

شهرسازی و معماری ایران ۱۳

تشکیلات شهرسازی و معماری ایران ۱۴

- تأسیس وزارت آبادانی و مسکن ۱۴

- تغییر نام وزارت آبادانی و مسکن ۱۴

- تأسیس سازمان عمران اراضی ۱۵

- تأسیس سازمان زمین شهری ۱۵

- تشکیل وزارت راه و شهرسازی ۱۵

- تأسیس شورای عالی شهرسازی و معماری ایران ۱۶

- وظایف شورای عالی شهرسازی و معماری ایران ۱۶

- کمیته فنی شورای عالی شهرسازی و معماری ایران ۱۷

- وظایف دبیرخانه شورای عالی شهرسازی و معماری ۱۸

- قانون تأسیس شورای عالی شهرسازی و معماری ایران ۲۰

..... ۱۶

..... ۱۸

..... ۲۰

..... ۲۰

بخش دوم / مصوبات شورای عالی

شهرسازی و معماری ایران ۲۳

بررسی مسائل و مشکلات شهرنشینی در ایران و

راه‌حل‌های مربوط به آن ۲۴

تفسیر ماده ۵ قانون تأسیس شورای عالی شهرسازی

و معماری ایران ۲۵

ضوابط و مقررات شهرسازی مربوط به نحوه افراز و

تفکیک باغات و مزارع واقع در محدوده شهری ۲۵

دستورالعمل تشخیص نوع مغایرت‌های اساسی و

غیر اساسی طرح‌های تفصیلی با طرح‌های جامع

..... ۲۷

خروج تأسیسات نظامی از محدوده و حریم شهرها ۳۰

لزوم تصویب طرح‌های ملی مؤثر در توسعه شهرها ۳۱

تشکیل کمیسیون بررسی اماکن متبرکه ۳۱

ضوابط منطقه‌بندی و تعیین تراکم‌های ساختمانی ۳۱

مقررات ایمن‌سازی و احداث پناهگاه در

ساختمان‌های مسکونی و عمومی ۳۳

ضوابط احداث پناهگاه و ایمن‌سازی نسبی سازه‌ها ۳۴

مکان احداث طرح‌ها و پروژه‌های ملی ۴۳

اولویت تهیه طرح‌های جامع و هادی ۴۳

ضوابط حفظ حریم و اراضی مجاور راه‌ها ۴۳

ضوابط و مقررات شهرسازی و معماری برای عبور و

مرور معلولین ۴۵

احداث بنا و تأسیسات در خارج از محدوده قانونی و

حریم شهرها ۴۶

مطابقت طرح‌های آماده‌سازی با طرح‌های جامع و

تفصیلی و هادی ۴۷

اصول کلی بررسی و مکانیابی شهرهای جدید ۴۷

منظور کردن دوره ۱۰ ساله در طرح‌های جامع ۴۸

و حریم تصفیه‌خانه‌های فاضلاب ۴۸

طراحی مسیر مخصوص عبور دوچرخه ۴۸

ضوابط مکانیابی شهرهای جدید ۴۸

روش بررسی طرح‌های جامع در شورای عالی و

کمیته فنی ۴۹

روش بررسی و تصویب طرح‌های جامع ۵۰

آیین‌نامه داخلی روش بررسی و تصویب طرح‌های

جامع شهری ۵۳

ایجاد تعادل در توزیع جمعیت و فعالیت‌ها در سطح

کشور ۵۸

حریم فضای سبز بزرگراه‌ها و اتوبان‌ها و معابر درجه

۱ و ۲ شهری ۵۹

اضافه شدن شهر یزد به شهرهای فرهنگی تاریخی	۷۶
شهرهای مناسب مراکز دانشگاهی پزشکی درجه ۱	۷۶
و ۲..... طرح جامع (ساماندهی) تهران	۷۷
فهرست ساختمان‌های ممنوع در زیر تراز (۲۲-)	۷۹
اراضی ساحلی دریای خزر.....	۷۹
ضوابط شهرسازی و ساختمانی در طول تهیه تا	۸۱
زمان تصویب.....	۸۱
طرح‌های هادی، جامع و تفصیلی.....	۸۱
دستورالعمل موضوع بند ۳ «ضوابط شهرسازی و	۸۱
ساختمانی در طول تهیه تا زمان تصویب طرح‌های	۸۱
هادی، جامع و تفصیلی».....	۸۱
ضوابط تراکم‌های ساختمانی طرح جامع (ساماندهی)	۸۲
تهران.....	۸۴
مقررات مربوط به تغییر کاربری‌های آموزشی.....	۸۴
ضوابط و مقررات منطقه‌بندی مسکونی شهرها به	۸۴
مجتمع آپارتمانی، چند خانواری و تک واحدی.....	۸۴
ضوابط تعیین مقدار زمین مورد نیاز مؤسسات	۸۶
آموزش عالی.....	۸۶
بررسی و تصویب طرح‌های جامع شهری.....	۸۷
ضوابط شهرسازی و معماری در ارتباط با قانون	۸۸
تعیین وضعیت املاک واقع در طرح‌های دولتی و	۸۸
شهرداری‌ها.....	۸۸
ضوابط مربوط به تعیین مقدار زمین مورد نیاز	۸۹
مؤسسات آموزش عالی.....	۹۰
حذف کلمه ساماندهی از طرح جامع تهران.....	۹۰
دستورالعمل کنترل تراکم ساختمانی و تعیین سطح	۹۰
اشغال در مناطق مسکونی.....	۹۱
کمیته‌های فنی بررسی و تصویب طرح جامع	۹۱
شهرهای جدید.....	۹۲
کمیته مشترک بررسی طرح جامع شهرهای جدید.....	۹۲
نحوه واگذاری خطوط و انشعابات به ساختمان‌های	۹۲
داخل محدوده شهرها.....	۹۲

ضوابط تأمین فضای سبز کنار اتوبان‌ها و بزرگراه‌ها و	۶۰
معابر درجه ۱ و ۲.....	۶۰
نحوه تصویب طرح جامع شهرهای زیر دویست هزار	۶۱
نفر.....	۶۲
ضوابط و مقررات نمای شهری.....	۶۲
تعیین محورهای فرهنگی تاریخی.....	۶۲
تعیین نقش و فعالیت‌های شهرهای تاریخی -	۶۲
فرهنگی.....	۶۲
ضوابط و مقررات مربوط به تأمین فضاهای عمومی و	۶۴
خدماتی شهرها.....	۶۵
ضوابط و مقررات مغایر با مصوبات شورای عالی.....	۶۵
ضوابط و مقررات افزایش تراکم و بلند مرتبه‌سازی	۶۵
.....	۶۵
برنامه اجرایی و تراز مالی فیزیکی طرح‌های جامع	۶۷
.....	۶۷
تراز مالی فیزیکی اجرای طرح‌های جامع و هادی	۶۷
.....	۶۷
اضافه شدن شهر همدان به شهرهای فرهنگی	۶۷
تاریخی.....	۶۷
ملغی شدن تفویض اختیارات کمیسیون ماده ۵ به	۶۸
شهردار تهران.....	۶۸
ضوابط و مقررات اجرائی طرح‌های جامع و هادی ۶۸	۶۸
الگوی تهیه ضوابط و مقررات اجرایی طرح‌های	۶۸
جامع و هادی.....	۶۸
کمیسیون تهیه ضوابط و معیارهای تعیین بستر و	۷۳
حریم رودخانه‌های داخل محدوده قانونی و محدوده	۷۳
استحفاظی شهرها.....	۷۳
مشخصات پهنه‌بندی اقلیمی ایران.....	۷۳
تعیین مراکز اصلی جهت ایجاد شهرک‌های	۷۴
تحقیقات علوم پزشکی.....	۷۴
تعیین عرض بستر و حریم رودخانه‌ها، انهار طبیعی و	۷۴
مسیل‌ها.....	۷۴
استفاده از زمین‌های در معرض خطر بالا آمدن آب	۷۵
دریای خزر.....	۷۵

مصوبه مشترک شورای عالی شهرسازی و معماری و ستاد ملی توانمندسازی.....	۱۱۷	آیین‌نامه طراحی راه‌های شهری.....	۹۲
تراکم تشویقی بافت‌های فرسوده.....	۱۲۰	نحوه بررسی طرح‌های جامع شهرهای مرکز استان با جمعیت کمتر از دویست هزار نفر.....	۹۴
دستورالعمل اجرایی قانون تعاریف محدوده و حریم شهر، روستا و شهرک.....	۱۲۱	نحوه تصویب طرح‌های جامع شهرستان.....	۹۴
ضوابط طراحی معماری خانه‌های سالمندان.....	۱۲۵	نحوه استقرار مدارس غیر انتفاعی.....	۹۵
امکانات اقامتی در خارج از حریم ۶۰ متر ساحل دریا.....	۱۲۵	توجه به ارزش‌های اسلامی در شهرسازی.....	۹۶
پیش‌بینی مسیر مخصوص عبور دوچرخه.....	۱۲۷	تعیین سرانه دانشگاه پیام نور.....	۹۷
طرح‌های جامع گردشگری.....	۱۲۷	تصویب طرح کالبدی ملی ایران.....	۹۷
لزوم تصویب استانداردها و شاخص‌های مورد عمل در بخش کشاورزی در شورای عالی شهرسازی و معماری.....	۱۲۷	ضوابط احداث ساختمان‌های ۶ طبقه و بیشتر.....	۹۸
ضوابط و مقررات مکانیابی مساجد.....	۱۲۸	آیین‌نامه نحوه بررسی و تصویب طرح‌های توسعه و عمران محلی، ناحیه‌ای، منطقه‌ای و ملی.....	۱۰۲
تعریف طراحی فضای شهری.....	۱۳۱	ضوابط جلوگیری از افزایش محدوده شهرها.....	۱۰۳
طرح استراتژیک حوزه نفوذ آزادراه تهران - شمال.....	۱۳۲	ضوابط و مقررات شهرسازی و معماری برای عبور و مرور معلولین.....	۱۰۴
ضوابط و مقررات ارتقاء کیفی سیما و منظر شهری.....	۱۳۸	الگوی سطح‌بندی مناطق و مراکز روستایی و استانداردها و ضوابط ارائه خدمات روستایی کشور.....	۱۰۶
تعریف مجموعه شهری.....	۱۴۶	طرح و مدیریت روستاهای اقماری و حاشیه‌ای.....	۱۱۰
اصلاحیه تفویض اختیار تصویب طرح‌های جامع شهرهای با جمعیت کمتر از ۱۰۰۰۰۰ نفر.....	۱۵۲	سیاست‌ها و برنامه‌های کلان‌بخش.....	۱۱۰
ضوابط ساماندهی مبادی ورودی شهرها و طراحی باغ و پارک بر اساس الگوی باغ ایرانی.....	۱۵۵	ضوابط تهیه طرح‌های ساماندهی فضا و سکونتگاه‌های روستایی.....	۱۱۲
معیارهای تعیین نمایندگان اعضای شورای عالی شهرسازی و معماری جهت شرکت در کارگروه‌های مسکن و شهرسازی استان‌ها.....	۱۵۶	صورتحجلسه طرح ویژه ساماندهی نوار ساحلی دریای خزر.....	۱۱۴
ضوابط کلی مطالعات امکان‌سنجی، مکانیابی و احداث باغستان‌های کشور.....	۱۵۶	صورتحجلسه رعایت اصول و تذکرات وزارت دفاع در خصوص طرح‌های جامع ناحیه‌ای توسط مشاوران تهیه کننده طرح.....	۱۱۴
تدقیق تعاریف و مفاهیم کاربری‌های شهری و تعیین سرانه آنها.....	۱۵۸	تهیه طرح‌های تفصیلی توسط شهرداری‌ها.....	۱۱۴
محاسبه سطح مورد نیاز گورستان.....	۱۷۱	اصلاح نام طرح‌های منطقه‌ای و ناحیه‌ای.....	۱۱۵
بررسی و تصویب طرح‌های جامع با جمعیت کمتر از دویست هزار نفر.....	۱۷۱	رسیدگی به وضعیت ساکنین سکونتگاه‌های غیررسمی و تأمین عدالت اجتماعی.....	۱۱۶
		عضویت نمایندگان بنیاد مسکن انقلاب اسلامی و سازمان نظام مهندسی در کمیته فنی شورای عالی.....	۱۱۷

محدوده بافت فرهنگی، تاریخی ۱۶۸ شهر.....	۲۱۲
شرح خدمات طرح‌های هادی روستایی و	
منظومه‌های روستایی.....	۲۱۳
تشکیل کمیته تخصصی شماره چهار (مقررات، لوایح و	
سیاست‌گذاری).....	۲۱۴
شهرک‌های مصوب شورا.....	۲۱۵
گرم شدن هوای زمین و تأثیر آن بر پهنه‌های	
سکونتگاهی ایران.....	۲۱۶
حادثه شهران و بررسی ابعاد آن.....	۲۱۶
دستورالعمل نحوه اجرای ماده ۴۲ آیین‌نامه نحوه	
بررسی و تصویب طرح‌های توسعه و عمران شهری	
.....	۲۱۷
اصول شهرسازی یا فنی یا بهداشتی.....	۲۱۷
نحوه عملکرد دبیرخانه‌های کمیسیون‌های ماده ۵	
.....	۲۱۸
وظایف و نحوه کار کمیته تخصصی طرح‌های	
فراست و کلان مقیاس (کمیته فنی شماره ۵).....	۲۱۸
سند رویکرد ریل پایه.....	۲۱۹
ساختمان پلاسکو (تاب‌آوری شهرها).....	۲۲۰
سند پهنه‌بندی حریم.....	۲۲۰
حادثه ساختمان پلاسکو (کاهش خطرات سوانح).....	۲۲۳
تعیین رویکردهای کلی حفاظت و احیاء محدوده‌های	
تاریخی - فرهنگی.....	۲۲۵
رویکردهای کلی حفاظت و احیاء محدوده‌های	
تاریخی - فرهنگی.....	۲۲۶
طرح مطالعاتی «رقابت‌پذیری شهری».....	۲۲۸
ضوابط عام طرح جامع ناحیه.....	۲۲۸
دستورالعمل الزامات و ملاحظات دفاعی و پدافند	
غیرعامل.....	۲۲۹
طرح مطالعاتی بررسی، نقد و آسیب‌شناسی نحوه	
تفکیک اراضی شهری در توده‌گذاری ۶۰ - ۴۰.....	۲۳۰
سند توسعه مبتنی بر حمل و نقل همگانی.....	۲۳۱
«ثبت جهانی شهر تاریخی یزد» آموزه‌ها و پیامدها	
.....	۲۳۳

شرح خدمات تهیه طرح امکان‌سنجی، مکانیابی و	
احداث باغستان‌های کشور.....	۱۷۲
آیین‌نامه مکانیابی مدارس علوم دینی در طرح‌های	
توسعه و عمران.....	۱۷۸
اصلاحیه بند ۹ تفویض اختیار بررسی و تصویب	
طرح‌های با جمعیت کمتر از یکصد هزار نفر.....	۱۷۹
سند جامع ارتقای کیفی سیما و منظر شهری.....	۱۸۰
ضوابط و مقررات مربوط به احداث نمازخانه در اماکن	
اداری، تجاری و خدماتی.....	۱۸۰
ضوابط و شاخص‌های بازیابی هویت شهرسازی و	
معماری اسلامی - ایرانی.....	۱۸۳
بررسی طرح‌های جامع شهرها با جمعیت کمتر از	
۲۰۰ هزار نفر.....	۱۹۰
طرح کالبدی منطقه جنوب شرق.....	۱۹۱
تجدید نظر طرح مجموعه شهری تهران.....	۱۹۱
وضعیت حریم پایتخت.....	۱۹۱
تصویب طرح شهرهای با جمعیت کمتر از ۱۰۰ هزار	
نفر.....	۱۹۲
تشکیل کارگروه ویژه حفاظت و مدیریت آثار ثبت	
جهانی.....	۱۹۳
ارزیابی مجدد شاخص‌های بافت‌های فرسوده.....	۱۹۴
دستورالعمل اجرایی تشکیل دبیرخانه دائمی	
مسابقات معماری و شهرسازی.....	۱۹۵
میراث صنعتی.....	۲۰۱
شهرهای هوشمند آتی با فن‌آوری و اطلاعات	
مکانی سه بُعدی.....	۲۰۲
دستورالعمل نحوه تعیین آستانه‌های مغایرت اساسی	
طرح‌های توسعه و عمران شهری.....	۲۰۲
ساماندهی مناطق نمونه گردشگری.....	۲۰۵
شیوه‌نامه ساماندهی مناطق نمونه گردشگری.....	۲۰۶
دستورالعمل اجرایی ماده ۴۹ آیین‌نامه نحوه بررسی و	
تصویب طرح‌های توسعه و عمران.....	۲۱۰
وظایف، اعضا و نحوه کار کمیته گردشگری (کمیته	
فنی شماره ۲).....	۲۱۰

نقشه‌های محدوده شعاع ۱۲۰ کیلومتری تهران، ۵۰ کیلومتری اصفهان و ۲۰ کیلومتری کلان‌شهرها	۲۳۴
سیاست‌گذاری و تهیه طرح‌های توسعه	۲۴۱
احیای رودخانه‌ها و بازآفرینی فضاها و رودکناری	۲۴۲
تعیین محدوده و حریم روستاهای واقع در حریم شهرها	۲۴۳
فن‌آوری‌های نوین در تهیه نقشه شهرهای کشور	۲۴۵
تدوین طرح جامع ساماندهی منظر راه‌های ایران (معماری راه)	۲۴۶
حریم گسل‌های زلزله شهرهای ایران	۲۴۶
وظایف کمیته اعتلای معماری ایران	۲۴۸
سند توسعه مبتنی بر حمل و نقل همگانی	۲۵۰
اتخاذ رویکرد نوین در تهیه طرح‌های جامع شهری	۲۵۰
نهادینه‌سازی رویکرد عدالت جنسیتی در سیاست‌های سازمان‌ها و نهادهای مؤثر در مدیریت توسعه سکونتگاه‌های کشور	۲۵۲
سامانه مدیریت فرایند کمیسیون ماده ۵	۲۵۲
سند ملی حفاظت و حراست از گورستان‌های تاریخی	۲۵۳
سیاست‌های بازآفرینی شهری - ارتقای قابلیت زیست‌پذیری و کیفیت زندگی شهری در محدوده‌های هدف	۲۶۹
تهیه و تصویب طرح جامع شهرهای با جمعیت کمتر از ۵۰ هزار نفر	۲۷۳
محدوده‌های مستعد احداث شهرک‌های گردشگری	۲۷۴
مصوبه پیرامون وقوع سیل در کشور	۲۷۵
مدیریت حریم پایتخت	۲۷۹
اصلاح صورتجلسه مورخ ۱۳۹۷/۰۷/۳۰ در خصوص نحوه عملیاتی نمودن جزء ۶ بند (ب) قانون احکام دائمی	۲۸۰
فرایند انطباق مصوبات شورای برنامه‌ریزی و توسعه استان‌ها با سیاست‌های ابلاغی شورای عالی شهرسازی و معماری ایران	۲۸۱
شیوه‌نامه شناسایی محدوده‌ها و محلات هدف بهسازی و نوسازی شهری	۲۸۲
راهنمای ملی سند توسعه مبتنی بر حمل و نقل همگانی	۲۸۴
ضرورت تدوین سند ملی تاب‌آوری شهری در برابر بیماری‌های اپیدمیک	۳۰۵
بازنگری دستورالعمل ترویج شهرک‌سازی	۳۰۵
دستورالعمل ترویج شهرک‌سازی کشور	۳۰۷
شرح وظایف و ترکیب اعضاء حقیقی کمیته‌های فنی	۳۴۲
شرح خدمات طرح‌های توسعه شهری در جهت تحقق‌پذیری طرح‌ها	۳۴۲
آیین‌نامه طراحی معابر شهری	۳۴۲
پیشنهادات سند ملی معماری و شهرسازی ایران - اسلامی	۳۴۴
فرایند تأمین اراضی مورد نیاز طرح اقدام ملی مسکن	۳۴۶
هماهنگی دبیرخانه شورای عالی شهرسازی و معماری ایران با دبیرخانه شورای عالی مناطق آزاد تجاری و صنعتی و ویژه اقتصادی	۳۴۷
سامانه پایش هوشمند توسعه شهری	۳۴۸
تهیه و تدقیق نقشه گسل‌های شهرهای تهران، تبریز، مشهد، کرمان، زنجان و کرج در محدوده شهری و حاشیه ۳۰ کیلومتری آن و تعیین حرائم آنها	۳۴۹
اصلاحیه ضوابط عام استقرار ساختمان‌های بلند در شهرهای ایران	۳۵۰

محلات هدف بهسازی، نوسازی و بازآفرینی شهری	۳۶۹
مکانیابی و ضوابط و مقررات ساخت بناهای بلند مرتبه در محدوده شهر تهران	۳۷۴
الزامات و ضوابط عام شهر دوستدار کودک	۳۷۵
ضوابط و مقررات مکان‌یابی سایت‌های مجتمع‌های قضایی در طرح‌های تفصیلی شهرها	۳۷۶

بخش سوم / آزمون‌های نظام

مهندسی	۳۸۴
نمونه سؤالات آزمون‌های نظام مهندسی سال‌های گذشته	۳۸۵
کلیدواژه	۳۹۳
منابع و مأخذ	۴۰۸

ضوابط عام استقرار ساختمان‌های بلند در شهرهای ایران	۳۵۱
ضوابط استقرار مراکز و اماکن نظامی	۳۵۹
شرح خدمات طرح‌های ویژه حفاظت و احیاء بافت‌های تاریخی - فرهنگی	۳۵۹
چارچوب شرح خدمات تهیه طرح‌های ویژه حفاظت و احیاء محدوده تاریخی / فرهنگی	۳۶۰
دستورالعمل ساخت و ساز در پهنه‌های گسلی ... ۳۶۷	۳۶۷
ضرورت تهیه طرح ویژه برای محورها و شریان‌های با شرایط خاص در سطح کشور	۳۶۷
دعوت از حرفه‌مندان و اساتید دانشگاه برای شرکت در جلسات شورا	۳۶۸
اصلاح ماده ۴۳ آیین‌نامه نحوه بررسی و تصویب طرح‌های توسعه و عمران و مقررات شهرسازی و معماری کشور	۳۶۸
بازنگری و اصلاح شیوه‌نامه شناسایی محدوده‌ها و	

کلیه حقوق چاپ و نشر این کتاب مطابق با قانون حقوق مؤلفان و مصنفان و هنرمندان مصوب سال ۱۳۴۸ و آیین‌نامه اجرایی آن مصوب ۱۳۵۰، برای ناشر و مؤلف توأماً محفوظ و منحصرأ متعلق به نشر نوآور و مؤلف است. لذا هر گونه استفاده از کل یا قسمتی از مطالب، اشکال، نمودارها، جداول، تصاویر این کتاب در دیگر کتب، مجلات، نشریات، سایت‌ها و موارد دیگر، و نیز هر گونه استفاده از کل یا قسمتی از کتاب به هر شکل از قبیل هر نوع چاپ، فتوکپی، اسکن، تایپ از کتاب، تهیة پی دی اف از کتاب، عکس‌برداری، نشر الکترونیکی، هر نوع انتشار به‌صورت اینترنتی، سی دی، دی وی دی، فیلم، فایل صوتی یا تصویری و غیره بدون اجازه کتبی از نشر نوآور و مؤلف ممنوع و غیرقانونی بوده و شرعاً نیز حرام است، و متخلفین تحت پیگرد قانونی و قضایی قرار می‌گیرند.

با توجه به اینکه هیچ کتابی از کتب نشر نوآور به‌صورت فایل ورد یا پی دی اف و موارد این‌چنین، توسط این انتشارات در هیچ سایت اینترنتی ارائه نشده است، لذا در صورتی‌که هر سایتی اقدام به تایپ، اسکن و یا موارد مشابه نماید و کل یا قسمتی از متن کتب نشر نوآور را در سایت خود قرار داده و یا اقدام به فروش آن نماید، توسط کارشناسان امور اینترنتی این انتشارات، که مسئولیت اداره سایت را به عهده دارند و به طور روزانه به بررسی محتوای سایت‌ها می‌پردازند، بررسی و در صورت مشخص شدن هر گونه تخلف، ضمن اینکه این کار از نظر قانونی غیرمجاز و از نظر شرعی نیز حرام می‌باشد، وکیل قانونی انتشارات از طریق وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی، پلیس فتا (پلیس رسیدگی به جرایم رایانه‌ای و اینترنتی) و نیز سایر مراجع قانونی، اقدام به مسدود نمودن سایت متخلف کرده و طی انجام مراحل قانونی و اقدامات قضایی، خاطیان را مورد پیگرد قانونی و قضایی قرار داده و کلیه خسارات وارده به این انتشارات و مؤلف از متخلف اخذ می‌گردد.

همچنین در صورتی‌که هر کتابفروشی، اقدام به تهیة کپی، جزوه، چاپ دیجیتال، چاپ ریسو، آفست از کتب انتشارات نوآور نموده و اقدام به فروش آن نماید، ضمن اطلاع‌رسانی تخلفات کتابفروشی مزبور به سایر همکاران و مؤرّعين محترم، از طریق وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی، اتحادیه ناشران، و انجمن ناشران دانشگاهی و نیز مراجع قانونی و قضایی اقدام به استیفای حقوق خود از کتابفروشی متخلف می‌نماید.

خرید، فروش، تهیة، استفاده و مطالعه از روی نسخه غیراصل کتاب، از نظر قانونی غیرمجاز و شرعاً نیز حرام است.

انتشارات نوآور از خوانندگان گرامی خود درخواست دارد که در صورت مشاهده هر گونه تخلف از قبیل موارد فوق، مراتب را یا از طریق تلفن‌های انتشارات نوآور به شماره‌های ۰۲۱-۶۶۴۸۴۱۹۱-۲ و ۰۹۱۰۲۹۹۱۰۸۹ (تلگرام انتشارات) و یا از طریق ایمیل انتشارات به آدرس info@noavarpub.com و یا از طریق منوی تماس با ما در سایت www.noavarpub.com به این انتشارات ابلاغ نمایند، تا از تضییع حقوق ناشر، پدیدآورنده و نیز خود خوانندگان محترم جلوگیری به‌عمل آید، و نیز به‌عنوان تشکر و قدردانی، از کتب انتشارات نوآور نیز هدیه دریافت نمایند.

این کتاب تقدیم می‌گردد به:

ساحت مقدس وجود نازنین زمین و زمان، بقیت‌الله‌الاعظم
مهدی زهرا، منجی بشریت، صاحب‌الزمان (عج)
به بهانه آغاز ۱۱۸۳ امین سالروز امامت قائم آل محمد(ص)

توجه و توضیح:

با عنایت به اینکه مصوبات شورای عالی شهرسازی و معماری ایران به‌شیوه‌های مختلف آیین نگارش، تدوین و ابلاغ شده‌است. لذا در این کتاب نیز به جهت حفظ ساختار مصوبات ابلاغی و همچنین کاربردی و مورد استناد قرار گرفتن آنها، طبقه‌بندی عناوین و زیر بندهای مصوبات شورای عالی شهرسازی و معماری طبق مرجع اصلی و ابلاغی، آورده شده‌است. به همین دلیل، هر دو روش شماره‌گذاری از «چپ به راست» و «راست به چپ»، در متن این کتاب وجود دارد که این مهم مربوط به متن مصوبات است نه نحوه نگارش کتاب حاضر.

سرلند و سرفراز باشید.
محمد عظیمی آقداش

ای ز ازل تا به ابد ماندگار ای ز تو افلاک شده بر قرار

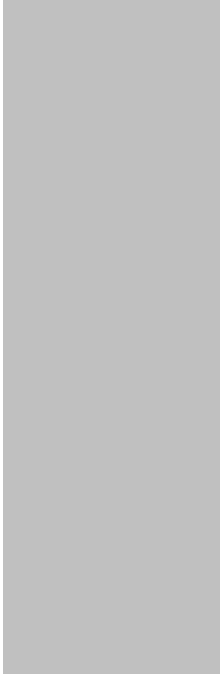
خداوندگار زمین و زمان و کیهان و کیان و سپهر گردون را شاکر و سپاسگزارم که ممت نهاد و توفیق روزافزون و مضاعف عنایت فرمود تا در سایه الطاف همیشگی ائمه اطهار علیه السلام، و در آستانه ۹ ربیع الاول ۱۴۴۲ مصادف با آغاز ۱۱۸۳ مین سالروز امامت امام زمان (عج)، در ادامه ویرایش کتب مرتبط با منابع آزمون‌های نظام مهندسی ساختمان، ویرایش جدید کتاب «مصوبات شورای عالی شهرسازی و معماری ایران»، را به انضمام الحاقات و اضافات سال ۱۳۹۹، جهت استفاده اعضای جامعه فرهیخته شهرسازی و معماری ایران، به‌ویژه داوطلبان شرکت در آزمون‌های نظام مهندسی ساختمان، مطابق با آخرین تغییرات و اصلاحات تدوین نمایم.

این اثر نیز همچون سایر منابع آزمون‌های نظام مهندسی ساختمان؛ بیش از هر چیزی مدیون و وام‌دار همراهی، همدلی و همکاری ارزشمند و تأثیرگذار و نتیجه‌بخش مدیریت فهیم و اندیشمند نشر نوآور، ناشر اختصاصی کتب نظام مهندسی ساختمان است. لذا با الهام از آموزه‌های ملی و دینی بر خود فرض می‌دانم از زحمات و تلاش‌های هدفمند همه عزیزان و کارکنان تلاشگر انتشارات نوآور، از تولید تا توزیع؛ و به طور خاص از مدیریت عالی مجموعه گرانسنگ و گرانقدر نوآور، برادران نصیرنیا صمیمانه تقدیر و تشکر نمایم.

امید آن که در سایه توجهات آقا ولی عصر امام زمان مهدی موعود (عج)، اثر حاضر به‌مانند سایر کتاب‌های تألیفی در رابطه با آزمون‌های نظام مهندسی ساختمان، مورد توجه و استقبال جامعه هدف قرار گرفته و منبع موثقی برای داوطلبان شرکت کننده در آزمون‌های نظام مهندسی بوده و گامی هر چند کوچک جهت عمل به مفاد ضوابط و مقررات شهرسازی و معماری ایران عزیز باشد.

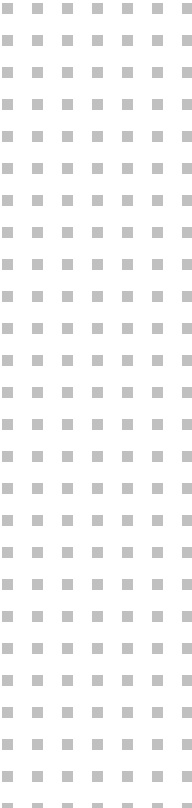
ویرایش جدید دی ماه ۱۴۰۰ خورشیدی

محمد عظیمی آقداش

بخش اول

آشنایی با تشکیلات شهرسازی و معماری ایران

تشکیلات شهرسازی و معماری ایران

تأسیس وزارت آبادانی و مسکن

به منظور ایجاد تمرکز و هماهنگی در تهیه و اجرای طرح‌های شهرسازی، ده‌سازی و طرح‌های آبادانی در تاریخ ۱۳۴۲/۱۲/۲۲ وزارت آبادانی و مسکن برای انجام وظایف اساسی زیر تأسیس گردید:

- الف- تهیه و اجرای طرح‌ها و برنامه‌های ایجاد مسکن.
- ب- تهیه و اجرای طرح‌های ساختمانی وزارتخانه‌ها و مؤسسات دولتی.
- ج- اشتراک مساعی با شهرداری‌ها به منظور تهیه و اجرای طرح‌های آبادانی شهرها.
- د- نظارت بر توسعه شهرها و اشتراک مساعی در تهیه نقشه شهر.
- ه- اشتراک مساعی با مراجع و سازمان‌های مربوطه در تهیه و اجرای برنامه‌های ده‌سازی (به خصوص از طریق اجرای برنامه‌های خودیاری در روستا).
- و- تنظیم موازین و مشخصات فنی برای طرح‌های تهیه مسکن و امور شهرسازی و ده‌سازی و ساختمان‌های دولتی.
- ز- تهیه و اجرای طرح‌های ساختمانی که برای آنها سازمان مجهز دولتی وجود ندارد.

تغییر نام وزارت آبادانی و مسکن

در تیر ماه ۱۳۵۳ به موجب ماده ۲ قانون تغییر نام، وزارت آبادانی و مسکن، وزارت مسکن و شهرسازی نامیده شد.

بر اساس ماده ۳ قانون مذکور وزارت مسکن و شهرسازی علاوه بر اجرای آن قسمت از وظایف و اعمال اختیاراتی که موجب قانون تأسیس وزارت مسکن به عهده داشت، به منظور اتخاذ و اعمال سیاست‌ها، تنظیم برنامه‌های جامع و هماهنگ برای تعیین مراکز جمعیت، ایجاد تعادل مطلوب بین جمعیت و وسعت شهرها در کشور، تأمین مسکن و توسعه، بهبود استانداردهای کمی و کیفی مسکن با توجه به هدف‌ها و مقتضیات توسعه اقتصادی و اجتماعی کشور، همچنین ایجاد هماهنگی و تمرکز در تهیه و اجرای طرح‌ها و ساختمان‌های دولتی، این وظایف نیز به وزارتخانه محول شد.

تأسیس سازمان عمران اراضی

پس از انقلاب اسلامی، از نخستین موضوعات حائز اهمیت، بخش واگذاری زمین جهت احداث مسکن مناسب به مردم بود.

از آنجا که طبق موازین اسلام، زمین موات ملک کسی شناخته نمی‌شود و در اختیار دولت اسلامی است و اسناد مالکیتی که در رژیم سابق نسبت به زمین‌های موات داخل محدوده شهری یا خارج آن صادر شده، بر خلاف شرع بوده‌است، از این رو قانون لغو مالکیت اراضی موات شهری و کیفیت عمران آن در تاریخ ۱۳۵۸/۴/۵ و اصلاحیه‌های آن مورخ ۱۳۵۸/۴/۲۸ به تصویب رسید که با تصویب آن، اراضی موات به تملک دولت درآمد و پس از تفکیک و قطعه‌بندی به افراد محروم جامعه واگذار شد.

به منظور اجرای این مهم در هر استان، شرکت دولتی به نام سازمان عمران اراضی تشکیل شد که تا سال ۱۳۶۰ فعالیت داشت.

با استفاده از اجازه حضرت امام خمینی (ره) مورخ ۱۳۶۰/۷/۱۹ و به استناد احکام ثانویه قانون، اراضی شهری برای مدت ۵ سال در تاریخ ۱۳۶۰/۱۲/۲۷ به تصویب مجلس شورای اسلامی رسید.

تأسیس سازمان زمین شهری

پس از سازمان عمران اراضی سازمان زمین شهری - به صورت شرکت دولتی - تحت پوشش وزارت مسکن و شهرسازی تأسیس شد و در قالب اداره کل زمین شهری در استان‌ها به فعالیت پرداخت.

با تصویب قانون زمین شهری در شهریور ۱۳۶۶ سازمان مذکور تا سال ۱۳۷۴ به همان شکل به کار خود ادامه داد تا اینکه طبق مصوبه شماره ۳۵۱۰/دش مورخ ۱۳۷۲/۶/۱۵ شورای عالی اداری که تغییراتی در وظایف سازمان زمین شهری به وجود آمده و نام آن به سازمان ملی زمین و مسکن تغییر یافت که با ادغام اداره‌های کل زمین شهری و شهرسازی‌های استان‌ها، تشکیلاتی به نام سازمان مسکن و شهرسازی در مراکز استان‌ها به وجود آمد.

تشکیل وزارت راه و شهرسازی

در تاریخ ۳۱ خرداد ۱۳۹۰ وزارت راه و شهرسازی با تصویب مجلس شورای اسلامی و تأیید شورای نگهبان از ادغام وزارتخانه‌های راه و ترابری و مسکن و شهرسازی تشکیل گردید.

تأسیس شورای عالی شهرسازی و معماری ایران

شورای عالی شهرسازی و معماری ایران به موجب قانون تأسیس مصوب اسفند ماه ۱۳۵۱ و همچنین قسمت‌هایی از قانون تغییر نام وزارت آبادانی و مسکن به وزارت مسکن و شهرسازی، علاوه بر وظیفه اظهار نظر درباره لوایح و آیین‌نامه‌های شهرسازی و معماری، عهده‌دار تصویب طرح‌های جامع شهری و منطقه‌ای و طرح جامع سرزمین و همچنین ضوابط و مقررات شهرسازی است.

این شورا از ابتدای تشکیل به طور عمده به تصویب طرح‌های جامع شهری پرداخته و تعدادی طرح جامع منطقه‌ای نیز به تصویب رسانده است.

از سال ۱۳۶۹ شورای عالی با حفظ اختیار خود در تصویب نهایی طرح‌ها، اختیار تصویب طرح جامع شهرهای واقع در مناطق جنگ‌زده و همچنین شهرهایی را که جمعیت آنها کمتر از دویست هزار نفر بوده، به شورایی به ریاست استاندار و عضویت مدیران کل یا بالاترین مقام استانی دستگاه‌های عضو شورای عالی، تحت عنوان شورای شهرسازی استان واگذار نمود. در اثر این اقدام، تصویب طرح‌های جامع شهری سرعت بسیار بیشتری پیدا کرد و شورای عالی فرصت آن را یافت که به مسائل مهم‌تر و اساسی‌تر یعنی طرح‌های منطقه‌ای، مکانیابی شهرهای جدید، مکانیابی توزیع فعالیت‌های متمرکز در تهران، تعیین نقش شهرهای اصلی و ضوابط و مقررات عمومی شهرسازی بپردازد.^۱

وظایف شورای عالی شهرسازی و معماری ایران

❖ بررسی پیشنهادهای لازم در مورد سیاست کلی شهرسازی برای طرح در هیأت وزیران.

❖ اظهار نظر نسبت به پیشنهادها و لوایح شهرسازی و مقررات مربوط به طرح‌های جامع شهری که شامل (منطقه‌بندی، نحوه استفاده از زمین، تعیین مناطق صنعتی، بازرگانی، اداری، مسکونی، تأسیسات عمومی، فضای سبز و سایر نیازمندی‌های عمومی شهر می‌باشد).

❖ بررسی و تصویب نهایی طرح‌های جامع شهری و تغییرات آنها خارج از نقشه‌های تفصیلی.

❖ تصویب معیارها و ضوابط و آیین‌نامه‌های شهرسازی.

۱. در زمینه ضوابط و مقررات عمومی شهرسازی تا قبل از انقلاب اسلامی فقط یک مصوبه تحت عنوان «دستورالعمل صدور پروانه تأسیس و پروانه بهره‌برداری از شهرک در خارج از محدوده قانونی و حریم شهرها» تهیه شده بود.

نکته

در مورد بررسی طرح‌های جامع شهری و تغییرات آنها نظرات استانداران و شورای شهرستان و شورای شهر و شهردار و کارشناسان ذی‌صلاحیت کسب و مورد استفاده قرار خواهد گرفت.

دستگاه‌های عضو شورای عالی شهرسازی و معماری ایران

ردیف	دستگاه مربوطه	سمت
۱	وزارت راه و شهرسازی	وزیر راه و شهرسازی (رئیس شورا)
۲	وزارت راه و شهرسازی	معاون وزیر راه و شهرسازی (دبیر شورا)
۳	وزارت جهاد کشاورزی	-
۴	وزارت دفاع و پشتیبانی نیروهای مسلح	-
۵	وزارت راه و شهرسازی	-
۶	وزارت صنعت، معدن و تجارت	-
۷	سازمان حفاظت محیط زیست	-
۸	وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی	-
۹	وزارت کشور	-
۱۰	سازمان میراث فرهنگی، صنایع دستی و گردشگری	-
۱۱	وزارت نیرو	-
۱۲	سازمان برنامه و بودجه	-
۱۳	بنیاد مسکن انقلاب اسلامی	-
۱۴	سازمان نظام مهندسی ساختمان کشور	-
۱۵	مجلس شورای اسلامی	نماینده مجلس و عضو ناظر
۱۶	سازمان پدافند غیرعامل	-

کمیته فنی شورای عالی شهرسازی و معماری ایران

کمیته فنی شورای عالی بر اساس بند ۱ ماده ۴ قانون تأسیس شورای عالی شهرسازی و معماری ایران مصوب ۱۳۵۱ به منظور بررسی طرح‌های توسعه شهری، تشکیل می‌گردد.

شرح وظایف این کمیته در «آیین‌نامه نحوه بررسی و تصویب طرح‌های توسعه و عمران محلی، ناحیه‌ای، منطقه‌ای و ملی و مقررات شهرسازی و معماری کشور» مشخص شده‌است.

بررسی طرح‌های کالبدی ملی و منطقه‌ای، طرح‌های ناحیه‌ای (با جمعیت بیش از ۴۰۰ هزار نفر) مجموعه‌های شهری و طرح‌های جامع شهرهای با جمعیت بالای ۲۰۰ هزار نفر و مراکز استان‌ها، مکانیابی، عملکرد و سقف جمعیتی شهرهای جدید و نیز موضوعاتی که شورای عالی شهرسازی و معماری تعیین نماید از وظایف این کمیته می‌باشد.

این کمیته‌ها متشکل از نمایندگان اعضای شورای عالی خواهند بود که به طور کتبی به دبیرخانه شورای عالی معرفی و برای مدت دو سال به عضویت کمیته‌های فنی منصوب می‌شوند. در صورتی که تعداد نمایندگان معرفی شده توسط هر یک از دستگاه‌ها برای عضویت در کمیته‌های فنی بیش از یک نفر باشند، شرکت ثابت یک نفر از آنها در بررسی هر طرح ضروری خواهد بود.

دبیری و اداره جلسات کمیته‌های فنی به عهده دبیرخانه شورای عالی است.

دبیر کمیته‌های فنی را دبیر شورای عالی منصوب می‌نماید.

دبیر کمیته‌های فنی در جلسات شورای عالی حضور خواهد داشت.

در حال حاضر شورای عالی شهرسازی و معماری دارای ۶ کمیته فنی به شرح زیر است:

کمیته فنی ۱ (کمیته تخصصی بررسی طرح‌های توسعه و عمران)

کمیته فنی ۲ (کمیته تخصصی گردشگری)

کمیته فنی ۳ (کمیته تخصصی معماری، طراحی شهری و بافت‌های واجد ارزش)

کمیته فنی ۴ (کمیته تخصصی مقررات، لوایح و سیاست‌گذاری)

کمیته فنی ۵ (کمیته تخصصی بررسی طرح‌های فرادست)

کمیته فنی ۶ (کمیته تخصصی انطباق مصوبات شورای برنامه‌ریزی و توسعه استان‌ها

با سیاست‌های ابلاغی شورای عالی)

وظایف دبیرخانه شورای عالی شهرسازی و معماری

عمده وظایف دبیرخانه شورای عالی شهرسازی و معماری ایران عبارتند از:

❖ گردآوری و تنظیم اطلاعات مربوط به برنامه‌ها و طرح‌های جاری دفاتر ستادی.

❖ پی‌گیری پیشرفت طرح‌ها و برنامه‌های دفاتر.

❖ ارزیابی و شناخت مشکلات و موانع پیشرفت کار طرح‌ها.

❖ تدوین گزارش سالانه ارزیابی و کنترل طرح‌ها و برنامه‌ها.

❖ اداره امور بررسی و تصویب طرح‌های شهری، ناحیه‌ای، مجموعه شهری،

منطقه‌ای و تغییرات آنها.

❖ تهیه برنامه‌های کوتاه و میان مدت شورای عالی.